

Státní veterinární dozor v roce 2022

31.1.2023 - Petr Vorlíček | Státní veterinární správa ČR

V loňském roce státní veterinární dozor v České republice nejvíce zaměstnávala likvidace dvou desítek ohnisek ptačí chřipky v chovech drůbeže. Po čtyřech letech se do země vrátil africký mor prasat (AMP).

Významnou část práce nemalého počtu zaměstnanců Státní veterinární správy (SVS) zabraly úkoly a jednání spojená s předsednictvím ČR v Radě EU. SVS musela také akutně řešit situaci spojenou s uprchlickou krizí vyvolanou konfliktem na Ukrajině. Celkový objem vybraných pokut vzrostl meziročně o čtvrtinu na 27,2 milionu korun.

V loňském roce bylo v tuzemských chovech drůbeže postupně potvrzeno 20 ohnisek vysoce patogenní ptačí chřipky subtypu H5N1, který je považován za subtyp, u něhož existuje možnost přenosu na člověka. Většina ohnisek byla zjištěna v malochovech drůbeže (celkem 16). V komerčních chovech drůbeže byla zjištěna celkem čtyři ohniska. V závěru roku se nákaza dostala do historicky největšího chovu v ČR. Na Tachovsku v Plzeňském kraji se v něm nacházelo 750 000 kusů nosnic. Likvidace tohoto ohniska probíhala v lednu letošního roku. *„Za velký úspěch považujeme to, že se díky umožnění výjimky podařilo v průběhu roku navakcinovat a tím ušetřit před utrácením hejno geneticky a chovatelsky vzácných českých hus na Novohradsku,”* uvedl **ředitel veterinární sekce SVS Petr Šatrán.**

SVS v reakci na mimořádnou situaci spojenou s vlnou válečných uprchlíků z Ukrajiny v prvním pololetí opakovaně zaváděla mimořádná veterinární opatření. Jejich hlavním smyslem bylo zabránit zavlečení nebezpečných nákaz zvířat a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, zejména vztekliny.

V rámci českého předsednictví se SVS soustředila na několik témat, ze kterých je možné zmínit především problematiku afrického moru prasat, vakcinace proti ptačí chřipce a revizi unijní legislativy v oblasti dobrých životních podmínek zvířat. Významnou byla také diskuse šéfů veterinárních služeb EU k tzv. hygienickému balíčku a sběru údajů o používání veterinárních antibiotik. *„Podařilo se splnit veškeré cíle, které jsme ve veterinární oblasti plánovali,”* zhodnotil české předsednictví v EU **Šatrán.**

Začátkem loňského prosince byl v ČR po více než čtyřech letech potvrzen výskyt AMP. Jednalo se o uhynulé sele nalezené na Frýdlantsku v těsné blízkosti hranic s Polskem, kde se nákaza dlouhodobě vyskytuje. SVS ihned po potvrzení přijala opatření k zamezení šíření nákazy, a i nadále na vývoj nálezové situace reaguje. Pozitivní je skutečnost, že se České republice podařilo udržet všechny ostatní v minulosti příznivé nálezové statusy.

Zásadním dlouhodobým úkolem SVS je zajištění stálého dozoru na jatkách a tím zdravotní nezávadnosti masa a dalších živočišných produktů na domácím trhu. Na jatkách a ve zvěřinových závodech dozorovalo v loňském roce více než 400 veterinárních lékařů a techniků. Celkové porážky hlavních kategorií zvířat na českých jatkách loni mírně meziročně klesly, přesto přesáhly 120 milionů kusů.

Počet kontrol v oblasti potravin živočišného původu v loňském roce meziročně mírně vzrostl.

Veterinární inspektoři provedli v této oblasti zhruba 40 200 kontrol, zhruba o 700 více než v roce 2021. Spektrum závad v oblasti hygieny potravin bylo v loňském roce velmi podobné jako v předchozích letech. Nejčastěji byly zjišťovány přestupky ve správné výrobní a hygienické praxi (21 %), označení výrobků (17 %), manipulaci s produkty (14 %), vedení dokumentace (13 %), čištění a sanitaci (9 %) a sledovatelnosti (9 %).

Veterinární inspektoři každý rok uskuteční tisíce kontrol zaměřených na dodržování podmínek welfare u hospodářských i zájmových zvířat. V roce 2022 provedli v této oblasti více než 6 754 kontrol, meziročně o tři procenta více. Procento zjištěných závad v chovech hospodářských zvířat dosáhlo podobně jako předloni 19 procent, u zájmových zvířat dosáhl podíl kontrol se závadou necelých 32 procent, srovnatelně jako v roce 2021. Nejčastějšími nedostatky byly nevhodné podmínky chovu, omezování výživy a napájení, nezajištění veterinární péče a nezabezpečení zvířete proti úniku. SVS na základě zjištění předala obecním úřadům obcí s rozšířenou působností 446 podnětů. Tyto podněty vyplývající z porušení předpisů v oblasti ochrany zvířat zahrnují také návrhy na tzv. zvláštní opatření, mezi které patří například umístění týraného zvířete do náhradní péče (80 podnětů), opatření ke snížení počtu zvířat (11 podnětů) nebo nařízení náhradní péče v místě chovu (1 podnět). V pěti nejzávažnějších případech předala Policii ČR podnět pro podezření ze spáchání trestného činu.

Neméně důležitá je úloha veterinárního dozoru při odbavování zásilek živých zvířat a živočišných produktů při vývozu. Za loňský rok veterinární inspektoři vydali a potvrdili po provedené veterinární kontrole bezmála 11 700 zásilek živých zvířat a živočišných produktů do třetích zemí, což bylo meziročně o 13 % méně. Pokles vývozu byl zaznamenán jak v kategorii živých zvířat a zárodečných produktů, tak u živočišných produktů. Zástupci SVS ve věci usnadňování vývozu živočišné produkce z ČR do třetích zemí vedou řadu dlouhodobých jednání se zahraničními partnery. V loňském roce nově vyjednali či aktualizovali 25 vývozních osvědčení pro vývoz do třetích zemí, podobně jako v roce 2021.

Pohraniční veterinární stanice na pražském Letišti Václava Havla v loňském roce odbavila 771, což bylo srovnatelně jako v roce 2021. Zamítnutých a nevpuštěných do země bylo 55 zásilek, což bylo o 12 meziročně méně. Mezi komodity nejčastěji dovážené ze třetích zemí patřily v loňském roce doplňky stravy a malé obchodní zásilky mezi něž patří rybí konzervy či kolagenní střevo, dále výzkumné a diagnostické vzorky, genetický materiál a krmivo pro zájmová. Pokud jde o živá zvířata, dovážely se nejčastěji akvarijní ryby.

<https://www.svscr.cz/statni-veterinarni-dozor-v-roce-2022>